EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 14. 7. 2021
COM(2021) 571 final

2021/0202 (COD)
SENSITIVE[*]
UNTIL ADOPTION

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ) 2015/1814, pokiaľ ide o množstvo kvót, ktoré sa má umiestniť do trhovej stabilizačnej rezervy pre systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii do roku 2030

{SWD(2021) 552 final}

[*] Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions https://europa.eu/!db43PX

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V **oznámení o Európskej zelenej dohode**[1] sa vytýčila nová stratégia rastu pre EÚ, ktorej cieľom je transformovať EÚ na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje. Opätovne sa v nej potvrdila ambícia Komisie sprísniť ciele v oblasti klímy a do roku 2050 urobiť z Európy prvý klimaticky neutrálny kontinent. Okrem toho je jej cieľom chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Nevyhnutnosť a hodnota Európskej zelenej dohody sa ešte viac zvýšili vzhľadom na veľmi závažné dôsledky pandémie COVID-19 pre zdravie, životné a pracovné podmienky a blaho občanov Únie.

Boj proti zmene klímy je naliehavou výzvou. V súlade s vedeckými zisteniami z osobitnej správy Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) je potrebné dosiahnuť globálnu nulovú bilanciu emisií CO_2 približne do roku 2050 a neutralitu v súvislosti so všetkými ostatnými skleníkovými plynmi čo najskôr v priebehu tohto storočia. Táto naliehavá výzva si vyžaduje, aby EÚ zintenzívnila svoje úsilie a preukázala vedúce postavenie na svetovej scéne tým, že sa do roku 2050 stane klimaticky neutrálnou. Tento cieľ je stanovený v oznámení s názvom **Čistá planéta pre všetkých**: Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo[2].

Na základe stratégie Európskej zelenej dohody a komplexného posúdenia vplyvu sa v oznámení Komisie **Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030**[3] (ďalej len „plán cieľov v oblasti klímy do roku 2030“) zo septembra 2020 navrhuje zodpovedným spôsobom zvýšiť ambíciu EÚ a predložiť komplexný plán zameraný na sprísnenie záväzného cieľa Európskej únie na rok 2030, ktorým je čisté zníženie emisií aspoň o 55 %. Ak sa teraz zvýši ambícia na rok 2030, pomôže to dodať istotu tvorcom politík a investorom, aby sa v dôsledku rozhodnutí prijatých v nasledujúcich rokoch úrovne emisií nezasekli na úrovniach v rozpore so zámerom EÚ dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu. Cieľ na rok 2030 je v súlade s cieľom Parížskej dohody udržať zvýšenie globálnej teploty výrazne pod hodnotou 2 °C a vynaložiť úsilie na jeho obmedzenie na 1,5 °C.

Európska rada schválila nový záväzný cieľ EÚ na rok 2030 na svojom zasadnutí v decembri 2020[4]. Takisto vyzvala Komisiu, „*aby posúdila, ako môžu k cieľu do roku 2030 čo najlepšie prispieť všetky hospodárske odvetvia, a aby predložila potrebné návrhy spolu s hĺbkovým preskúmaním environmentálneho, hospodárskeho a sociálneho vplyvu na úrovni členských štátov, pričom zohľadní národné energetické a klimatické plány a preskúma existujúcu flexibilitu*“.

---

1 COM(2019) 640 final.
2 COM(2018) 773 final.
3 COM(2020) 562 final.
4 Závery Európskej rady z 10. a 11. decembra 2020; EUCO 22/20 CO EUR 17 CONCL 8.

Na tento účel sa prostredníctvom **európskeho právneho predpisu v oblasti klímy**[5], v znení dohodnutom so spoluzákonodarcami, stane cieľ klimatickej neutrality EÚ právne záväzným a zvýši sa ambícia na rok 2030 stanovením cieľa, ktorým je čisté zníženie emisií aspoň o 55 % do roku 2030 v porovnaní s rokom 1990.

Aby sa dodržal postup navrhnutý v európskom právnom predpise v oblasti klímy a dosiahla sa táto zvýšená úroveň ambície na rok 2030, Komisia preskúmala aktuálne platné právne predpisy v oblasti klímy a energetiky, podľa ktorých sa emisie skleníkových plynov do roku 2030 majú znížiť len o 40 % a do roku 2050 o 60 %. Tento legislatívny balík Fit for 55 oznámený v pláne cieľov v oblasti klímy do roku 2030 je najkomplexnejším stavebným prvkom v úsilí plniť nový ambiciózny cieľ v oblasti klímy na rok 2030, pričom k nemu budú musieť prispieť všetky hospodárske odvetvia a politiky.

V rámci tohto balíka Komisia musí zvýšiť environmentálny príspevok systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Európskej únii (ďalej len „EU ETS“) tým, že zmení smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES[6] (smernica o EU ETS) spôsobom, ktorý bude zodpovedať celkovému cieľu. Ďalej sa v blízkej budúcnosti vyžadujú bezprecedentné investície na prekonanie negatívnych dôsledkov krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na pracovné miesta, príjmy a podniky vrátane odvetví, na ktoré sa vzťahuje systém EU ETS.

S cieľom riešiť štrukturálnu nerovnováhu medzi ponukou a dopytom v prípade kvót na trhu a zlepšiť odolnosť systému EU ETS voči veľkým otrasom sa v roku 2018 na základe rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1814[7] (rozhodnutie o trhovej stabilizačnej rezerve) zriadila trhová stabilizačná rezerva. Trhová stabilizačná rezerva je v prevádzke od roku 2019.

Rezerva funguje na základe aktivácie úprav ročných aukčných objemov. S cieľom zachovať maximálny stupeň predvídateľnosti sa v rozhodnutí (EÚ) 2015/1814 (rozhodnutie o trhovej stabilizačnej rezerve) stanovili jasné pravidlá umiestňovania kvót do rezervy a ich uvoľňovania z nej.

Tieto pravidlá sa zmenili smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/410[8]. Smernicou (EÚ) 2018/410 sa do roku 2023 zdvojnásobila miera príjmu (percentuálny podiel

---

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

7 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1814 zo 6. októbra 2015 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a o zmene smernice 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 264, 9.10.2015, s. 1 – 5).

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/410 zo 14. marca 2018, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne znižovanie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2018, s. 3 – 27).

z celkového množstva kvót v obehu, ktoré je umiestnené v rezerve) z 12 % na 24 % a minimálne množstvo, ktoré sa má umiestniť do rezervy, zo 100 na 200 miliónov kvót.

Je potrebné uviesť, že minimálne množstvo kvót, ktoré sa má umiestniť do rezervy, nepriamo určuje minimálne celkové množstvo kvót v obehu potrebné na aktiváciu príjmu kvót do rezervy (t. j. horný limit rezervy). Celkové množstvo kvót v obehu musí byť najmenej 833 miliónov, aby 12 % tohto množstva znamenalo umiestnenie najmenej 100 miliónov kvót do rezervy. Toto minimálne množstvo sa zdvojnásobilo spolu so zdvojnásobením percentuálneho podielu príjmu tak, aby horný limit rezervy zostal rovnaký (24 % z 833 sa rovná 200).

Zmeny systému EU ETS zamerané na zvýšenie ambície na rok 2030, ako aj vplyv vonkajších faktorov, ako je ochorenie COVID-19, alebo vnútroštátnych opatrení, napríklad postupného vyraďovania uhlia, znamenajú, že základné pravidlá trhovej stabilizačnej rezervy musia zostať schopné naďalej bojovať proti štrukturálnej nerovnováhe ponuky a dopytu v priebehu celého desaťročia. Ďalej sa v článku 3 rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve Komisii ukladá povinnosť preskúmať fungovanie trhovej stabilizačnej rezervy do troch rokov od dátumu začatia jej prevádzky na základe analýzy riadneho fungovania európskeho trhu s uhlíkom. V preskúmaní sa musí osobitná pozornosť venovať kľúčovým číselným parametrom trhovej stabilizačnej rezervy a pravidlu zrušenia platnosti[9] a musí sa posúdiť dosah rezervy na rast, pracovné miesta, priemyselnú konkurencieschopnosť Únie a riziko úniku uhlíka.

Z analýzy uskutočnenej v rámci posúdenia vplyvu v súvislosti s preskúmaním vyplýva, že trhová stabilizačná rezerva by sa mala prispôsobiť novým politickým a trhovým podmienkam, ako aj otrasom. Takisto sa zistilo, že trhová stabilizačná rezerva by mala zahŕňať ponuku a dopyt z letectva. Ďalším bodom, ktorý vyplynul z analýzy, bolo, že príjem je náchylný na efekt limitu, čo by sa malo napraviť[10].

Preskúmanie týchto prvkov by sa malo zvážiť spolu s účinkami zvýšenia ambície systému EU ETS na trhovú stabilitu. V dôsledku toho sa uskutočňuje ako súčasť návrhu na smernicu Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica o EU ETS a rozhodnutie o trhovej stabilizačnej rezerve s cieľom posilniť systém EU ETS[11].

Podľa článku 1 ods. 5 rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve sa miera príjmu po roku 2023 vráti na úroveň 12 %. Ak sa parametre trhovej stabilizačnej rezervy vhodne a včas neupravia, hrozí, že to povedie k potenciálne škodlivému zvýšeniu nadbytku. Zachovanie

---

9 Pravidlo zrušenia platnosti sa stanovuje v článku 1 ods. 5a rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve. Stanovuje sa v ňom, že od roku 2023 sa zruší platnosť kvót umiestnených v rezerve, ktoré presahujú celkové množstvo kvót obchodovaných formou aukcie počas predchádzajúceho roka.

10 Príkladom efektu limitu je, že ak je celkové množstvo kvót v obehu 834 miliónov kvót, čo je o niečo viac ako horný limit 833 miliónov, potom sa podľa pravidiel trhovej stabilizačnej rezervy do rezervy vloží 24 % celkového množstva kvót v obehu. Ak je však celkové množstvo kvót v obehu mierne pod limitom na úrovni 832 miliónov, potom sa do trhovej stabilizačnej rezervy nevloží vôbec nič.

11 Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/… z …, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (Ú. v. EÚ L […], […], s. […]).

súčasných parametrov trhovej stabilizačnej rezervy stanovených na základe smernice (EÚ) 2018/410 (miera príjmu 24 % a minimálne množstvo, ktoré sa má umiestniť do rezervy, 200 miliónov kvót) by sa preto malo prijať oddelene od všeobecného preskúmania systému EU ETS v rámci balíka návrhov Fit for 55, aby sa zabezpečila predvídateľnosť trhu.

V dôsledku toho by sa rozhodnutie o trhovej stabilizačnej rezerve malo zmeniť v záujme tejto nevyhnutnej úpravy, ktorej cieľom je zachovať dobre fungujúci a ambiciózny systém EU ETS.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Trhová stabilizačná rezerva je nástroj pre stabilitu trhu zriadený systémom EU ETS. Preto sa súlad trhovej stabilizačnej rezervy s ostatnými politikami Únie zabezpečuje najmä súladom systému EU ETS s ostatnými politikami Únie. Keďže tento návrh sa týka len zmien prvkov koncepcie trhovej stabilizačnej rezervy, neovplyvňuje priamo ostatné politiky Únie.

Súlad s ostatnými politikami Únie sa zabezpečuje súdržnosťou posúdenia vplyvu systému EU ETS a preskúmania trhovej stabilizačnej rezervy so zvyškom balíka návrhov Fit for 55 v oblasti klímy a energetiky, najmä s posúdeniami vplyvu týkajúcimi sa ESR, nariadenia o využívaní pôdy, zmenách vo využívaní pôdy a lesnom hospodárstve (nariadenie LULUCF), emisných noriem CO_2 pre osobné automobily a dodávky, smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (RED II), smernice o energetickej efektívnosti (smernica EED) a v neskoršej fáze smernice o energetickej hospodárnosti budov. V dôsledku týchto doplnkových politík trhová stabilizačná rezerva zachytáva zmeny v dopyte.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 192 ZFEÚ. V súlade s článkom 191 a článkom 192 ods. 1 ZFEÚ Európska únia prispieva k dosahovaniu aj týchto cieľov: udržiavanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia, podpora opatrení na medzinárodnej úrovni na riešenie regionálnych alebo celosvetových problémov životného prostredia, a to predovšetkým na boj proti zmene klímy.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Právo EÚ konať vyplýva zo skutočnosti, že systém EU ETS funguje na úrovni celej Únie úplne harmonizovaným spôsobom. Smernica o EU ETS je existujúcim politickým nástrojom EÚ zavedeným v roku 2003.

Zmena klímy je cezhraničný problém a opatrenia na medzinárodnej úrovni aj na úrovni EÚ môžu účinne dopĺňať a posilňovať regionálne, vnútroštátne a miestne opatrenia. Zvýšenie cieľovej hodnoty znižovania skleníkových plynov EÚ na rok 2030 ovplyvní mnohé odvetvia v celom hospodárstve EÚ, a preto je nevyhnutná koordinovaná činnosť na úrovni EÚ, pri ktorej je väčšia šanca, že povedie k nevyhnutnej transformácii a bude pôsobiť ako veľká hnacia sila nákladovo efektívnej zmeny a vzostupnej konvergencie.

Ciele smernice o EU ETS preto nemožno uspokojivo dosiahnuť jednostranne konajúcimi členskými štátmi, ale z dôvodu rozsahu a účinkov smernice sa dajú lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. V dôsledku toho platí, že keďže trhová stabilizačná rezerva je nástroj pre stabilitu trhu zriadený smernicou o EU ETS, jej cieľ takisto nemožno uspokojivo dosiahnuť jednostranným konaním členských štátov. Je existujúcim politickým nástrojom EÚ prijatým v roku 2015. V súlade so zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 ZFEÚ sa môžu ciele návrhu, ktorým sa mení tento nástroj, dosiahnuť iba prostredníctvom návrhu Komisie na úrovni EÚ.

- **Proporcionalita**

Ako sa uvádza v oddiele 7 posúdenia vplyvu, návrh spĺňa zásadu proporcionality, pretože neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie cieľov realizácie cieľovej hodnoty znižovania emisií skleníkových plynov v EÚ do roku 2030 nákladovo efektívnym spôsobom a zároveň zabezpečuje správne fungovanie vnútorného trhu.

- **Výber nástroja**

Vhodným nástrojom na zmenu rozhodnutia o zriadení trhovej stabilizačnej rezervy je rozhodnutie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

V súvislosti s týmito návrhmi sa nevykonalo žiadne hodnotenie *ex post* ani kontrola vhodnosti v dôsledku ranej fázy vykonávania existujúcich právnych predpisov a z toho vyplývajúcej obmedzenej dostupnosti údajov.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Názory zainteresovaných strán na preskúmanie trhovej stabilizačnej rezervy sa zhromaždili v rámci všeobecnej konzultácie o revízii systému EU ETS.

Komisia ich najskôr vyzvala k spätnej väzbe k úvodnému posúdeniu vplyvu, v ktorom sa načrtli počiatočné úvahy a politické možnosti preskúmania. Spätnú väzbu k úvodnému posúdeniu vplyvu bolo možné poskytnúť od 29. októbra 2020 do 26. novembra 2020, pričom bolo doručených približne 250 príspevkov[12]. Komisia následne zorganizovala online verejnú konzultáciu s dotazníkom. Bola otvorená 12 týždňov od 13. novembra 2020 do 5. februára 2021 a bolo doručených takmer 500 odpovedí[13]. Komisia takisto poverila dodávateľa Vivid Economics, aby o preskúmaní trhovej stabilizačnej rezervy zorganizoval dva odborné semináre[14].

Trhová stabilizačná rezerva má rozsiahlu podporu všetkých skupín zainteresovaných strán, neexistuje však zhoda, pokiaľ ide o potrebné zmeny jej parametrov, najmä jej limitov a miery

[12] Výsledok je k dispozícii na tomto webovom sídle: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12660-Updating-the-EU-Emissions-Trading-System.

[13] Výsledok je k dispozícii na tomto webovom sídle: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12660-Updating-the-EU-Emissions-Trading-System/public-consultation.

[14] https://ec.europa.eu/clima/events/expert-workshop-market-stability-reserve_en, https://ec.europa.eu/clima/events/2nd-expert-workshop-market-stability-reserve_en.

príjmu. Občianska spoločnosť vyjadrila posilneniu parametrov trhovej stabilizačnej rezervy relatívne väčšiu podporu než súkromný sektor. Návrhom zachovať mieru príjmu na úrovni 24 % a minimálne množstvo, ktoré sa má umiestniť do rezervy, na úrovni 200 miliónov kvót po roku 2023 a až do konca fázy IV systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Európskej únii v roku 2030 sa dosahuje primeraná vyváženosť, čo takisto odráža skutočnosť, že trhová stabilizačná rezerva so svojimi súčasnými parametrami v minulosti fungovala správne.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Tento návrh nadväzuje na dôkazy získané v rámci posúdenia vplyvu[15] pripojeného k plánu cieľov v oblasti klímy do roku 2030. Využíva aktualizovaný referenčný scenár EÚ[16], ktorý zahŕňa dôsledky ochorenia COVID-19, a aktualizované politické scenáre, pričom nadväzuje na scenáre vypracované na účely plánu cieľov v oblasti klímy do roku 2030.

Komisia okrem toho vychádza z čoraz väčšieho počtu partnersky preskúmaných empirických výskumov venovaných systému EU ETS a využíva viacero zmlúv o poskytovaní podpory. Jeden z týchto poskytovateľov podpory, spoločnosť Vivid Economics, vypracoval štúdiu, ktorej cieľom je pomôcť Komisii pri preskúmaní trhovej stabilizačnej rezervy[17]. V rámci tejto štúdie spoločnosť Vivid Economics zorganizovala dva odborné semináre, na ktorých sa zúčastnili analytici, trhoví experti a zainteresované strany. Táto štúdia podporila zachovanie súčasnej miery príjmu po roku 2023.

- **Posúdenie vplyvu**

K návrhu je pripojené posúdenie vplyvu, ktoré nadväzuje na zistenia komplexného posúdenia vplyvu o pláne cieľov v oblasti klímy do roku 2030[18]. Zakladá sa na integrovaných modelových scenároch, ktoré odrážajú interakciu rôznych politických nástrojov a hospodárskych subjektov, s cieľom zaistiť komplementárnosť, súdržnosť a účinnosť pri dosahovaní ambicióznych cieľov v oblasti klímy na roky 2030 a 2050. Zhrnutie a súhlasné stanovisko výboru pre kontrolu regulácie sa sprístupnia verejnosti. Pokiaľ ide o tento návrh, z posúdenia vplyvu vyplynulo, že ak sa má zachovať dobré fungovanie systému EU ETS, nemalo by sa dovoliť, aby sa miera príjmu po roku 2023 vrátila na úroveň 12 %, ale mala by sa udržať na úrovni 24 %, až kým nebude možné vykonať preskúmanie v plnej miere.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Z toho návrhu nevyplynie žiadne priame administratívne zaťaženie pre podniky, keďže ho vykonáva Komisia.

---

15 Najmä Vivid Economics, (2021) – *Review of the EU ETS' Market Stability Reserve* (Preskúmanie trhovej stabilizačnej rezervy EU ETS), správa vypracovaná pre GR CLIMA.

16 Odhady trendov v oblasti energetiky, dopravy a emisií skleníkových plynov do roku 2050 založené na modelovaní, ktoré nadväzujú na jednotný súbor predpokladov v rámci celej EÚ, politiky členských štátov a politiky EÚ a osobitné charakteristické znaky členských štátov a ktoré vychádzajú z konzultácie s odborníkmi z členských štátov.

17 Vivid Economics, (2021) – *Review of the EU ETS' Market Stability Reserve* (Preskúmanie trhovej stabilizačnej rezervy EU ETS), správa vypracovaná pre GR CLIMA.

18 SWD(2020) 176.

V súlade so záväzkom Komisie týkajúcim sa lepšej právnej regulácie sa návrh vypracoval inkluzívne, jeho základom je úplná transparentnosť a neprerušená účasť zainteresovaných strán a získavanie externej spätnej väzby, ako aj zohľadňovanie externých preskúmaní s cieľom dosiahnuť primeranú vyváženosť (pozri aj oddiel o získavaní a využívaní expertízy).

- **Základné práva**

Tento návrh rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie[19]. Prispieva predovšetkým k dosahovaniu vysokej úrovne ochrany životného prostredia v súlade so zásadou udržateľného rozvoja stanovenou v článku 37 Charty základných práv Európskej únie[20].

4. VPLYV NA ROZPOČET

Systém EU ETS generuje nezanedbateľné príjmy pre rozpočty členských štátov. Väčšina príjmov z obchodovania formou aukcie pripadá členským štátom. Návrh má vplyv na štátne rozpočty a štátne správy predovšetkým pre túto súvislosť. Zachovaním súčasnej miery príjmu trhovej stabilizačnej rezervy sa zníži objem obchodovania členských štátov formou aukcie. Očakáva sa však, že sa to vykompenzuje účinkom na cenu zníženého nadbytku kvót na trhu v dôsledku zvýšenej ambície systému EU ETS a navrhovaným rozšírením rozsahu pôsobnosti smernice o EU ETS tak, aby zahŕňala námornú dopravu, cestnú dopravu a budovy. Komisia v rámci nadchádzajúceho balíka týkajúceho sa vlastných zdrojov predstaví úpravy rozpočtového rámca EÚ vrátane návrhu na zmenu viacročného finančného rámca.

Rozhodnutia v oblasti vývoja a obstarávania IT sa budú uskutočňovať podľa oznámenia o usmerneniach k financovaniu informačných technológií a kybernetickej bezpečnosti z 10. septembra 2020[21].

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia bude naďalej monitorovať a hodnotiť fungovanie systému EU ETS vrátane trhovej stabilizačnej rezervy vo svojej výročnej správe o trhu s uhlíkom, ako sa stanovuje v článku 10 ods. 5 smernice o EU ETS. Táto iniciatíva vychádza z procesu založeného na integrovaných národných energetických a klimatických plánoch a pevnom rámci transparentnosti pre emisie skleníkových plynov a ďalšie informácie o klíme, ktorý je súčasťou nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999[22]. Ako základ pre svoje pravidelné posudzovanie pokroku Komisia okrem iného použije aj informácie predložené a nahlásené členskými štátmi podľa nariadenia o riadení. Patria k nim informácie o emisiách skleníkových plynov, politikách

---

19 Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391.

20 Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391.

21 C(2020) 6126.

22 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1 – 77).

a opatreniach, projekciách a adaptácii. Komisia takisto využije tieto informácie na preskúmania vykonávania predpisov týkajúcich sa životného prostredia a monitorovanie environmentálnych akčných programov.

Hodnotenie pokroku v uplatňovaní smernice o EU ETS ďalej upravuje článok 21 smernice o EU ETS, v ktorom sa od členských štátov vyžaduje, aby Komisii predkladali výročnú správu, v ktorej sa osobitná pozornosť venuje otázkam, ako sú prideľovanie kvót, prevádzka registrov, uplatňovanie monitorovania a podávania správ, overovanie a akreditácia a otázky súvisiace s dodržiavaním smernice.

Okrem toho sa v článku 3 rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve od Komisie vyžaduje, aby trhovú stabilizačnú rezervu po prvom preskúmaní pravidelne preskúmavala.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Podľa súčasného znenia rozhodnutia o trhovej stabilizačnej rezerve sa miera príjmu trhovej stabilizačnej rezervy 24 % a minimálne množstvo, ktoré sa má umiestniť do rezervy, na úrovni 200 miliónov kvót, prestane uplatňovať v roku 2023. Od roku 2024 by sa miera príjmu zmenila na 12 %. Z posúdenia vplyvu vyplynulo, že miera príjmu 12 % by nepostačovala na zabezpečenie toho, aby sa naďalej plnili ciele trhovej stabilizačnej rezervy, pokiaľ ide o znižovanie nadbytku a zabezpečovanie odolnosti trhu. Cieľom tohto návrhu je zabezpečiť, aby sa súčasné parametre trhovej stabilizačnej rezervy (miera príjmu 24 % a minimálne množstvo, ktoré sa má umiestniť do rezervy, na úrovni 200 miliónov kvót) zachovali aj po roku 2023 a do konca fázy IV systému EU ETS 31. decembra 2030, aby sa zabezpečila predvídateľnosť trhu. Miera príjmu trhovej stabilizačnej rezervy by sa po roku 2030 vrátila na úroveň 12 %.

2021/0202 (COD)

Návrh

ROZHODNUTIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ) 2015/1814, pokiaľ ide o množstvo kvót, ktoré sa má umiestniť do trhovej stabilizačnej rezervy pre systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii do roku 2030

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[1],

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov[2],

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) V novembri 2016 nadobudla platnosť Parížska dohoda prijatá v decembri 2015 na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) (ďalej len „Parížska dohoda“)[3]. Zmluvné strany Parížskej dohody sa dohodli, že udržia zvýšenie priemernej globálnej teploty výrazne pod hodnotou 2 °C v porovnaní s hodnotami predindustriálneho obdobia a vynaložia úsilie na obmedzenie zvýšenia teploty na 1,5 °C v porovnaní s hodnotami predindustriálneho obdobia.

(2) Riešenie klimatických a environmentálnych výziev a dosiahnutie cieľov Parížskej dohody sú podstatou oznámenia o Európskej zelenej dohode, ktoré Komisia prijala 11. decembra 2019[4].

(3) Európska zelená dohoda je kombináciou komplexného súboru opatrení a iniciatív, ktoré sa vzájomne posilňujú a sú zamerané na dosiahnutie klimatickej neutrality v EÚ do roku 2050, a stanovuje sa v nej nová stratégia rastu, ktorej cieľom je transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom, ktoré efektívne využíva zdroje a kde hospodársky rast nezávisí od ich využívania. Jej cieľom je takisto ochraňovať, šetriť a zveľaďovať prírodný kapitál Únie a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Táto transformácia zároveň ovplyvňuje odlišne ženy a mužov a má osobitný vplyv na niektoré znevýhodnené skupiny, ako sú starší ľudia, osoby so zdravotným postihnutím a osoby s menšinovým rasovým alebo etnickým pôvodom. Preto sa musí zabezpečiť, aby bola táto transformácia spravodlivá a inkluzívna a aby sa na nikoho nezabudlo.

---

1 Ú. v. EÚ C , , s. .
2 Ú. v. EÚ C , , s. .
3 Parížska dohoda (Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4).
4 COM(2019) 640 final.

(4) Nevyhnutnosť a hodnota Európskej zelenej dohody sa ešte viac zvýšili vzhľadom na veľmi závažné dôsledky pandémie COVID-19 na zdravie, životné a pracovné podmienky a blaho občanov Únie, z čoho vyplynulo, že naša spoločnosť a naše hospodárstvo musia zlepšiť svoju odolnosť voči vonkajším otrasom a konať včas, aby im predchádzali alebo ich zmiernili. Európski občania sú naďalej pevne presvedčení, že to obzvlášť platí pre zmenu klímy[5].

(5) Únia sa v aktualizovanom vnútroštátne stanovenom príspevku predloženom sekretariátu UNFCCC 17. decembra 2020[6] zaviazala, že do roku 2030 zníži čisté emisie skleníkových plynov v celom hospodárstve Únie minimálne o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.

(6) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119[7] Únia legislatívne zakotvila cieľ klimatickej neutrality v celom hospodárstve do roku 2050. V uvedenom nariadení sa takisto stanovuje záväzný záväzok Únie znížiť domáce čisté emisie skleníkových plynov (emisie po odpočítaní odstránených emisií) do roku 2030 minimálne o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.

(7) K uvedeným zníženiam emisií musia prispieť všetky odvetvia hospodárstva. Preto by sa ambícia systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Európskej únii, stanovená v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES[8], mala upraviť tak, aby bola v súlade so záväzkom znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov v celom hospodárstve.

(8) S cieľom riešiť štrukturálnu nerovnováhu medzi ponukou a dopytom v prípade kvót na trhu sa rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1814[9] v roku 2018 zriadila trhová stabilizačná rezerva (ďalej len „rezerva“), ktorá funguje od roku 2019.

(9) Rezerva funguje na základe aktivácie úprav ročného objemu kvót, ktoré sa majú obchodovať formou aukcie. S cieľom zachovať maximálny stupeň predvídateľnosti sa v rozhodnutí (EÚ) 2015/1814 stanovili jasné pravidlá umiestňovania kvót do rezervy a ich uvoľňovania z nej.

(10) Ak množstvo kvót v obehu presahuje stanovený horný limit, od objemu kvót, ktoré sa majú obchodovať formou aukcie, sa odpočíta množstvo kvót zodpovedajúce danému percentuálnemu podielu týchto kvót a umiestni sa do rezervy. Zároveň sa pre členské štáty z rezervy uvoľní príslušné množstvo kvót a ak celkové množstvo kvót v obehu klesne pod stanovený dolný limit, pripočíta sa k objemu kvót, ktoré sa majú obchodovať formou aukcie.

---

5 Osobitný prieskum Eurobarometra 513 o zmene klímy, 2021 (https://ec.europa.eu/clima/citizens/support_sk).

6 https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European %20Union %20First/EU_NDC_Submission_December %202020.pdf.

7 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1).

8 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

9 Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1814 zo 6. októbra 2015 o zriadení a prevádzke trhovej stabilizačnej rezervy systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii a o zmene smernice 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 264, 9.10.2015, s. 1).

(11) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/410[10] sa zmenilo rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 tak, že sa percentuálna miera, ktorá sa má do 31. decembra 2023 používať na stanovenie množstva kvót, ktoré sa má každý rok umiestniť do rezervy, zdvojnásobila z 12 % na 24 %.

(12) V súlade s rozhodnutím (EÚ) 2015/1814 musí Komisia do troch rokov od dátumu začatia prevádzky rezervy na základe analýzy správneho fungovania európskeho trhu s uhlíkom musí uskutočniť svoje prvé preskúmanie a v prípade potreby predložiť návrh Európskemu parlamentu a Rade.

(13) V preskúmaní sa osobitná pozornosť venovala percentuálnemu údaju na určenie množstva kvót, ktoré sa má umiestniť do rezervy, ako aj číselnej hraničnej hodnote pre celkové množstvo kvót v obehu a množstvu kvót, ktoré sa má uvoľniť z rezervy.

(14) Z analýzy vykonanej v rámci preskúmania rezervy a očakávaného vývoja relevantného pre trh s uhlíkom vyplynulo, že miera 12 % celkového množstva kvót v obehu, ktorá sa má po roku 2023 každý rok umiestniť do rezervy, nestačí na to, aby sa predišlo značnému nárastu nadbytku kvót v systéme EU ETS. Preto by tento percentuálny údaj aj po roku 2023 mal naďalej byť 24 % a minimálne množstvo kvót, ktoré sa má umiestniť do rezervy, by takisto malo naďalej byť 200 miliónov.

(15) Ak sa miera celkového množstva kvót v obehu, ktoré sa má umiestniť každý rok do rezervy, po roku 2023 vráti na úroveň 12 %, môže v dôsledku potenciálne škodlivého nadbytku kvót v systéme EU ETS dôjsť k narušeniu trhovej stability. Okrem toho by sa miera 24 % po roku 2023 mala stanoviť oddelene od všeobecného preskúmania smernice 2003/87/ES a rozhodnutia (EÚ) 2015/1814 s cieľom posilniť systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Európskej únii v súlade s ambicióznejšími klimatickými cieľmi Únie na rok 2030, aby sa zabezpečila predvídateľnosť trhu.

(16) Rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALI TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Zmeny rozhodnutia (EÚ) 2015/1814

V článku 1 ods. 5 prvom pododseku rozhodnutia (EÚ) 2015/1814 sa posledná veta nahrádza takto:

„Odchylne od prvej a druhej vety sa do 31. decembra 2030 percentuálne podiely a 100 miliónov kvót, ktoré sa uvádzajú v týchto vetách, zdvojnásobia.“

[10] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/410 zo 14. marca 2018, ktorou sa mení smernica 2003/87/ES s cieľom zlepšiť nákladovo efektívne znižovanie emisií a investície do nízkouhlíkových technológií a rozhodnutie (EÚ) 2015/1814 (Ú. v. EÚ L 76, 19.3.2018, s. 3).

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda	*predseda*